

Γλωσσάρι

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΕΥΚΛΕΙΔΗ
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΚΑΝΤΑΣ
Πανεπιστήμιο Πατρών

Όπως είχε εξαγγελθεί στο Προλογικό Σημείωμα της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού **ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ** (Τεύχος 1, Τόμος 4), μια διαπιστωμένη ανάγκη των Ελλήνων ψυχολόγων είναι η απόδοση των ξένων όρων στα ελληνικά. Για το λόγο αυτό αναλάβαμε να συγκεντρώσουμε όρους που χρησιμοποιήθηκαν, στη ξενόγλωσση μορφή τους, στα άρθρα που στάλθηκαν για δημοσίευση στο περιοδικό **ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ**, και να διατυπώσουμε μια πρόταση μετάφρασης. Για μερικούς όρους, οι οποίοι χρησιμοποιούνται με διάφορες παρεμφερείς σημασίες, αποφασίστηκε να προταθεί μια κυρίαρχη απόδοση και στη συνέχεια να υπάρξει συζήτηση μεταξύ των μελών της ΕΛΨΕ, που ενδιαφέρονται για το θέμα, ως προς τις εναλλακτικές σημασίες. Οι όροι αυτοί σημειώνονται με αστερίσκο (*). Με τον τρόπο αυτό θα υπάρξει γόνιμος διάλογος αλλά και διασαφήνιση των όρων με ορατά οφέλη για όλους τους ψυχολόγους. Η προσπάθεια αυτή θα συνεχισθεί και στο μέλλον με στόχο να παρουσιάζεται ένα σύνολο όρων και η μετάφρασή τους, το οποίο θα δημοσιεύεται κάθε φορά μόνο στο πρώτο τεύχος κάθε τόμου. Το σύνολο αυτό των όρων θα αποτελείται από κάθε προηγούμενο Γλωσσάρι εμπλουτισμένο με τους όρους των άρθρων που υποβλήθηκαν για δημοσίευση την αμέσως προηγούμενη χρονιά και, συγχρόνως, βελτιωμένο ως προς την απόδοση των όρων. Τα μέλη της ψυχολογικής κοινότητας της χώρας μας προσκαλούνται να συμμετάσχουν στον εμπλουτισμό του Γλωσσαρίου μέσω της επισήμανσης, στα άρθρα που υποβάλλουν για δημοσίευση, των ξενόγλωσσων όρων, για την απόδοση των οποίων στα ελληνικά υπάρχει αμφιβολία. Η αναδημοσίευση και η αναπαραγωγή ολόκληρου ή μέρους του Γλωσσαρίου επιτρέπεται με μόνη υποχρέωση την αναφορά της πηγής.

Σημείωση: * Οι συντάκτες του Γλωσσαρίου θα ήθελαν να έχουν τεκμηριωμένες απόψεις των μελών της ΕΛΨΕ για την απόδοση του όρου αυτού.

Διεύθυνση: 1. Αναστασία Ευκλείδη, Τμήμα Ψυχολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 540 06 Θεσσαλονίκη. Τηλ: *30-31-997374, Fax: *30-31-997384, E-mail: efklides@psy.auth.gr
2. Αριστοτέλης Κάντας, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων, Πανεπιστήμιο Πατρών, 265 00 Πάτρα. E-mail: kantas@upatras.gr

A

academic achievement	ακαδημαϊκή επίδοση / επίτευξη
accomplishment	επίτευγμα, επίτευξη
acoustic interference	ακουστική παρεμβολή
acoustic stimulus	ακουστικό ερέθισμα
acculturation effects	επιπολιτιστικές επιδράσεις
acquiescence effect	φαινόμενο συμφωνίας
action research	έρευνα δράσης
activation model	μοντέλο ενεργοποίησης
active coping strategies	ενεργητικές στρατηγικές αντιμετώπισης (αγχογόνων καταστάσεων)
acute	οξύς
addiction	εθισμός σε ουσίες
adjusted standardized residuals	προσαρμοσμένα τυποποιημένα υπόλοιπα
adversity	αντιξορότητα
affect	θυμικό, συναίσθημα The term "affect" is often used interchangeably with the term "emotion". At different times affect is used to denote the expressive or the subjective feeling component of emotion [Sroufe, A. L. (1995). <i>Emotional development: The organization of emotional life in the early years</i> . Cambridge, UK: Cambridge University Press]. [Plousia Misailidi]
affective	θυμικός, συναισθηματικός
affective outcome	θυμικό αποτέλεσμα
agrammatic aphasic	αγραμματικός αφασικός
agreeableness	προσήνεια, ευπροσηγορία
ambivalent behavior	αμφιθυμική συμπεριφορά
American Psychological Association	Αμερικανικός Ψυχολογικός Σύλλογος
American Psychological Society	Αμερικανική Ψυχολογική Εταιρεία
amotivation	έλλειψη κινήτρων
analysis of covariance	ανάλυση συνδιακύμανσης
analysis of growth curves	ανάλυση καμπυλών ανάπτυξης
analysis of variance (ANOVA)	ανάλυση διακύμανσης
animal behavior	συμπεριφορά ζώων
animator	εμπυχωτής
anticipation	προσδοκία
anxious attachment	αγχώδης προσκόλληση
anxious behavior	αγχώδης συμπεριφορά
appraisal	εκτίμηση, αξιολόγηση
approach-oriented strategies	προσεγγιστικές στρατηγικές
articulatory suppression	αρθρωτική καταστολή
artifacts	παραπροϊόντα (στατιστικά) (στατ. όρος)
aschematic	ασχηματικός (αυτός που δεν έχει ένα γνωστικό σχήμα για μια κατάσταση)

asthenia	αδυναμία
assimilation	αφομοίωση
attachment	προσκόλληση
attachment theory	θεωρία προσκόλλησης
attitude	στάση
Atmosphere Assessment Scale	Κλίμακα Αξιολόγησης Περιβάλλοντος
attribution	απόδοση αιτίων
attribution theory	θεωρία της απόδοσης αιτίων
auditory digit span	μνημονικό πεδίο ακουστικά παρουσιαζόμενων ψηφίων
autistic spectrum disorders	φάσμα αυτιστικών διαταραχών
avoidance-oriented strategies	στρατηγικές αποφυγής
avoidant behavior	συμπεριφορά αποφυγής
awareness	ενημερότητα

B

back translation	αντίστροφη μετάφραση, μετάφραση και επαναμετάφραση
basomedial	κοιλίομεσος
becoming	εγκαθίδρυση (στάδιο)
behavior system	συμπεριφορικό σύστημα ή σύστημα συμπεριφοράς
behavioral	συμπεριφορικός
belief	πεποίθηση, πίστη
between subjects	μεταξύ υποκειμένων (στατιστικός όρος)
bias	προκατάληψη, μονομέρεια (κοινωνική), στρέβλωση (κοινωνική)
biased selection	προκατειλημμένη επιλογή
biethnic	διεθνικός
bifurcation	διακλάδωση (ο πρώτος διπλασιασμός της περιόδου) (μαθημ. όρος)
biofeedback	βιοανάδραση, βιοεπινατροφολογία
bivariate	διμεταβλητός
bivariate correlational methods	διμεταβλητές μέθοδοι συσχέτισης
blurred genres	ασαφώς καθορισμένες κατηγορίες / είδη
booster session	συνεδρία ενδυνάμωσης
bottom-up approach	προσέγγιση εκ των κάτω προς τα άνω
brain activation	εγκεφαλική ενεργοποίηση
brain function	εγκεφαλική λειτουργία
brain mechanism	εγκεφαλικός μηχανισμός
bridging	γεφύρωση
bully	εκφοβιστής
bullying	εκφοβισμός, βίαιη παρενόχληση, επιθετικότητα
burnout	επαγγελματική εξουθένωση

C

<p>caregiver case records case study categorical data category systems causal causal attributions certificate challenge chaotic child psychotherapist “child to child” education chronic circumplex model classroom psychological environment cluster analysis co-univocal multiplication</p> <p>coefficient of determination cognition(s)</p> <p>cognitive</p>	<p>φροντιστής (αυτός που φροντίζει) καταγραφή περιπτώσεων μελέτη περίπτωσης κατηγορικά δεδομένα κατηγορικά συστήματα αιτιώδης, αιτιακός αιτιακές αποδόσεις πιστοποιητικό πρόκληση χαοτικός ψυχοθεραπευτής παιδιών μέθοδος εκπαίδευσης “από παιδί σε παιδί” χρόνιος μοντέλο κυκλικής συνθετότητας ψυχολογικό κλίμα της τάξης ανάλυση συστάδων μονο-πολυμερής πολλαπλασιασμός (όρος εξελικτικής ψυχολογίας) δείκτης προσδιορισμού</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. γνώση, ιδέες, σκέψεις 2. γιγνώσκειν (γνωστική / νοητική λειτουργία / διεργασία) 3. (το) γνωστικό <p>Δηλαδή “το σύνολο των νοητικών δραστηριοτήτων ενός ατόμου, όπως σκέψεις, γνώσεις, συλλογισμοί και ιδέες” (βλ. σ. 80 στο Χουντουμάδη, Α., & Πατεράκη, Α. (1997). <i>Σύντομο ερμηνευτικό λεξικό ψυχολογικών όρων</i> (2η έκδ.). Αθήνα: Δωδώνη.) Επίσης, ο Βοσταντζόγλου δίδει τον όρο αυτό για να εκφράσει τη βασική έννοια “νους = διανοητική δύναμη του ανθρώπου” (βλ. σ. 346 στο Βοσταντζόγλου, Θ. (1986). <i>Αντιλεξικό ή Ονομαστικό της ελληνικής γλώσσας</i>. Αθήνα: Αυτοέκδοση).</p> 4. νόηση <p>Ο Βοσταντζόγλου (1986) δίδει τον όρο αυτό ως μια παραλλαγή ή συνώνυμη της λέξης “(το) γνωστικό” για να εκφράσει τη βασική έννοια “νους = διανοητική δύναμη του ανθρώπου” (βλ. σ. 346 στο Βοσταντζόγλου, Θ. (1986). <i>Αντιλεξικό ή Ονομαστικό της ελληνικής γλώσσας</i>. Αθήνα: Αυτοέκδοση. [Αναστασία Ευκλείδη και Αριστοτέλης Κάντας]</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. γνωστικός (από την άποψη του “γνώστη”, του φορέα της γνώσης, π.χ., Γνωστική Ψυχολογία). 2. γνωσιακός (από την άποψη της “γνώσης”, π.χ.,
--	--

Γνωσιακή Επιστήμη).

cognitive acceleration
cognitive-analytic therapy
cognitive appraisal
cognitive apprenticeship
cognitive behavioral therapy

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τους όρους "γνωστικός" και "γνωσιακός" βλέπε: Μπαμπινιώτης, Γ. (1998). *Λεξικό της νέας ελληνικής γλώσσας*. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας Ε.Π.Ε. (βλ. λήμματα: γνώση (σ. 437), γνωσιολογία (σ. 437), γνώστης / γνώστρια (σ. 437), γνωστικισμός (σ. 437), γνωστικός (σ. 438). Ειδικά ο Μπαμπινιώτης, σε πλαίσιο, για περισσότερη ευκρίνεια, αποδίδει τον όρο "γνωστικός" ως μετάφραση του αγγλικού όρου "cognitive" (σ. 438) και δίνει τα εξής παραδείγματα: cognitive science = γνωστική επιστήμη, cognitive psychology = γνωστική ψυχολογία, κ.ά. με την επεξήγηση ότι ο όρος αυτός αναφέρεται στη διαδικασία απόκτησης της γνώσης και όχι στην υφή της γνώσης.

γνωστική επιτάχυνση
γνωστική-αναλυτική θεραπεία
γνωστική αξιολόγηση, γνωστική εκτίμηση
γνωστική μαθητεία
γνωστική συμπεριφορική θεραπεία

Μάνος, Ν. (1985). *Ερμηνευτικό λεξικό ψυχιατρικών όρων: Αγγλοελληνικό - Ελληνοαγγλικό*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press. (βλ. λήμματα: cognition, cognitive, cognitive development, cognitive therapy στη σ. 58 και γνώση, γνωστική θεραπεία, γνωστική / νοητική ανάπτυξη, γνωστικός / νοητικός στη σ. 308). [Αναστασία Ευκλείδη]

γνωστική συμπεριφοριστική θεραπεία

Όρος που χρησιμοποιείται από μερίδα κλινικών ψυχολόγων και ειδικών της ψυχικής υγείας στα ψυχοθεραπευτικά πλαίσια. Το "συμπεριφοριστική" αναφέρεται στη θεραπεία που βασίζεται στο συμπεριφορισμό. Βλ. σ. 63, σ. 66, και σ. 287 στο Heiden, L. A., & Hersen, M. (Eds.). (1998). *Εισαγωγή στην Κλινική Ψυχολογία* (2^η έκδ.) (Α. Καλαντζή-Αζίζι & Φ. Αναγνωστόπουλος, Επιμ. Ελλ. Έκδ.). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. (Το πρωτότυπο δημοσιεύθηκε το 1995)

γνωσιακή συμπεριφοριστική θεραπεία

Όρος που χρησιμοποιείται από μερίδα κλινικών ψυχολόγων και ειδικών της ψυχικής υγείας στα ψυχοθεραπευτικά πλαίσια. Βλ. και Παπακώστας, Ι. (1994). *Γνωσιακή ψυχοθεραπεία: Θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Ινστιτούτο Έρευνας και Θεραπείας της Συμπεριφοράς. Το "γνωσιακός" προέρχεται από τον όρο "η γνωσία", ο οποίος χρησιμοποιείται ως ειδικός όρος στα πλαίσια

της ψυχοθεραπείας από ορισμένους ειδικούς της ψυχικής υγείας και κλινικούς ψυχολόγους. Ο όρος "γνώσια" σημαίνει: εύκολη αναγνώριση αντικειμένου με μία αίσθηση, σε αντίθεση με την αγνώσια. Βλ. Νέα Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια, Τόμος 12, σ. 343. Ο όρος "αγνώσια" σημαίνει αδυναμία να αναγνωρίζουμε όσα αντικείμενα ή σύμβολα χρησιμοποιούμε χωρίς διαταραχή των αισθημάτων και επιπλέον στη νεοελληνική σημαίνει έλλειψη πνεύματος, μυαλού, άνοια. Βλ. Νέα Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια, Τόμος 1ος, σ. 663. [Αναστασία Καλαντζή-Azizi].

Ο όρος "γνώσια" δε συμπεριλαμβάνεται μεταξύ των λημάτων: γνώση, γνωσιολογία, γνωσιολογικός, γνωστεύω, γνώστης, γνωστικισμός, γνωστικός. [βλ. Ίδρυμα Νεοελληνικών Σπουδών Μανόλη Τριανταφυλλίδη, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (1999). *Λεξικό της κοινής νεοελληνικής*. Θεσσαλονίκη: Αυτοέκδοση]. Ο όρος αυτός αναφέρεται στο λεξικό με πούλα μπροστά (-γνώσια) ως το "β' συνθετικό σε σύνθετα αφηρημένα θηλυκά ουσιαστικά δηλώνει την εμπεριστατωμένη ή επιστημονική γνώση αυτού που εκφράζει το α' συνθετικό" (σ. 318). Ως παραδείγματα δίνονται οι λέξεις θεογνώσια, μεταλλογνώσια, ορμικογνώσια, κ.ά. [Αναστασία Ευκλείδη]

cognitive bias theory
cognitive dissonance
cognitive evaluation theory
cognitive style
collage
communicative function
comorbidity
comparative fit index
complete linkage
comprehension
comprehensibility
comprehensive
conceptual analysis
conduct disorders
confirmatory factor analysis
confusion
connected
congruence coefficients
conscientiousness

θεωρία της γνωστικής προκατάληψης
γνωστική ασυμφωνία
θεωρία της γνωστικής αξιολόγησης
γνωστικό ύφος
σύνθεση, συγκόλληση
επικοινωνιακή λειτουργία
συννοσηρότητα
συγκριτικός δείκτης προσαρμογής
πλήρης σύνδεση
κατανόηση
δυνατότητα κατανόησης, κατανοητότητα
συνολικός, περιεκτικός
εννοιολογική ανάλυση
διαταραχές διαγωγής
επιβεβαιωτική παραγοντική ανάλυση
σύγχυση
συνδεδεμένος
δείκτες συμφωνίας
ευσυνειδησία

(βλ. Παυλόπουλος, Β., & Μπεζεβέγκης, Η. (1999). Το μοντέλο των Πέντε Παραγόντων της Προσωπικότητας

	για παιδιά: Μια διαπολιτιστική μελέτη. <i>ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ</i> , 6, 174-182.)
consequence	συνέπεια
consolidation	παγίωση
construct	εννοιολογική κατασκευή
construct validity	εγκυρότητα εννοιολογικής κατασκευής
construction	(νοο-)κατασκευή
constructivism	(νοο-)κατασκευαστική (ουσ.)
constructivistic	(νοο-)κατασκευαστικός (επιθ.)
constructivist	(νοο-)κατασκευαστικός
consultation	διαλεκτική συμβουλευτική (όρος κλινικής ψυχολογίας)
content	περιεχόμενο
content free	ελεύθερο περιεχομένου
context	συμφραζόμενα, πλαίσιο αναφοράς
controllability	δυνατότητα ελέγχου
convergent validity	συγκλίνουσα εγκυρότητα
cooperative learning	συνεργατική μάθηση
coping	αντιμετώπιση
coping strategy	στρατηγική αντιμετώπισης (αγχογόνων καταστάσεων)
copy	αντίγραφο
copy theory	αντιγραφική θεωρία
correlation matrices	μήτρες συσχέτισεως
correspondence analysis	ανάλυση αντιστοιχιών
counseling	συμβουλευτική
covariance	συνδιακύμανση
criteria for accreditation	κριτήρια πιστοποίησης (τίτλου)
criterion	κριτήριο
criterion contamination	μόλυνση του κριτηρίου
criterion deficiency	ανεπάρκεια κριτηρίου
criterion-related validity	εγκυρότητα σε σχέση με το κριτήριο
criterion relevance	σχετικότητα του κριτηρίου
critical language awareness	κριτική επίγνωση της γλώσσας
critique of typical practice	κριτική της τυπικής πρακτικής
cross-loadings	διασταυρούμενες φορτίσεις
cue	σήμα, νύξη
cue learning	μάθηση σημάτων
culture	καλλιέργεια, πολιτισμός, κουλτούρα
culture-openness to experience	πνευματική καλλιέργεια, δεκτικότητα σε εμπειρίες
cut-off score	σημείο τομής
	D
data aggregate procedure	διαδικασία συνάθροισης δεδομένων
declarative knowledge	δηλωτική γνώση
degrees of freedom	βαθμοί ελευθερίας

dependability
 dependence
 depersonalization
 descriptive quantitative method
 descriptive statistics
 design
 deviance
 disclaimer
 discovery oriented
 discourse
 discourse analysis
 discriminant validity
 disengaged
 disinhibition
 disorganized
 disoriented
 dispersion
 distortion
 distress
 distributed cognition
 disturbance
 domain-free
 domain-specific
 domains of behavior
 dorsolateral
 down regulation
 dummy variables
 dynamic factor analysis

αξιοπιστία
 εξάρτηση
 αποπροσωποποίηση
 περιγραφική ποσοτική μέθοδος
 περιγραφική στατιστική
 σχέδιο έρευνας
 απόκλιση
 αποποιητική πρόταση
 προσανατολισμένο προς την ανακάλυψη
 λόγος
 ανάλυση λόγου
 διακρίνουσα εγκυρότητα
 αποδεδειγμένος
 αποτυχία της αναστολής, άρση της αναστολής
 αποδιοργανωμένος
 αποπροσανατολισμένος
 διασπορά
 διαστρέβλωση
 ψυχική οδύνη, δυσφορία
 κατανεμημένη νόηση, κατανεμημένη γνώση
 διαταραχή
 ελεύθερο πεδίο
 ειδικό ανά πεδίο
 τομείς συμπεριφορών
 πλαγιοπίσθιος
 μειορύθμιση, ρύθμιση προς τα κάτω
 ψευδομεταβλητές
 δυναμική παραγοντική ανάλυση

E

early interactional experiences
 ecological utility
 ecological validity
 effect
 effect size
 effector
 ego control
 ego infraction
 ego resiliency
 eigenvalue
 Einstellung (γερμ.)
 -emic
 -etic

πρώιμες εμπειρίες αλληλεπίδρασης
 οικολογική χρησιμότητα
 οικολογική εγκυρότητα
 αποτέλεσμα, επίδραση
 μέγεθος της επίδρασης, μέγεθος του αποτελέσματος
 ο επιφέρων αποτέλεσμα, ο επιδρών
 έλεγχος του εγώ
 έμφραγμα στο εγώ
 προσαρμοστικότητα του εγώ
 ιδιοτιμή
 προσδιοριστική τάση
 (-ημική)
 (-ητική)

Ο όρος “-ημική” και ο όρος “-ητική”, αναφέρονται σε

διαφορετικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις στη διαπολιτιστική ψυχολογία. Η "ητική" προσέγγιση υποθέτει ότι μια θεωρία, η οποία κατασκευάστηκε σε ένα συγκεκριμένο πολιτισμό, έχει οικουμενική ισχύ. Αντίθετα, η "ημική" προσέγγιση ξεκινά τη μελέτη από συγκεκριμένους πολιτισμούς και διερευνά τα ψυχολογικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά του κάθε πολιτισμού χωριστά.

[Γεώργας, Δ. (1999). Οικολογική θεώρηση στην Κοινωνική Ψυχολογία. *ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ*, 6, 111-123.]

element
 elicitation
 emotion
 emotion focused
 emotional disorders
 emotional exhaustion
 emotional stability
 empathy
 empirical validity
 empty chair technique

στοιχείο
 πρόκληση (π.χ., πρόκληση ομολογίας)
 συναίσθημα
 εστιασμένος στο συναίσθημα
 συναισθηματικές διαταραχές
 συναισθηματική εξάντληση
 συναισθηματική σταθερότητα
 ενσυναίσθηση, συναισθηματική κατανόηση
 εμπειρική εγκυρότητα
 τεχνική της άδειας καρέκλας (όρος κλινικής ψυχολογίας)
 ανθεκτικός
 αλληλοεμπλεκόμενος
 εκτίμηση (υποκειμενική)
 εθνογραφία
 ηθογενής έρευνα
 προκλητά δυναμικά
 εκπατρισθείς
 εκτελεστική λειτουργία
 υπόδειγμα, παράδειγμα
 προσδοκία
 εμπειρογνωμοσύνη
 διερευνητική παραγοντική ανάλυση
 εξωτερική ρύθμιση
 εξωστρέφεια

enduring
 enmeshed
 estimate
 ethnography
 ethogenic research
 event-related potentials
 expatriate
 executive function
 exemplar
 expectation
 expertise
 exploratory factor analysis
 external regulation
 extroversion

F

facet
 factor extraction
 factor loading
 factor score
 factuality
 fading scaffolding
 false belief
 false belief task

επιμέρους όψη
 εξαγωγή παραγόντων
 παραγοντική φόρτιση
 παραγοντική τιμή, παραγοντική βαθμολογία
 αληθοφάνεια
 φθίνουσα καθοδήγηση
 λανθασμένη πεποίθηση
 έργο λανθασμένης πεποίθησης

family schema	οικογενειακό σχήμα
feasibility	το εφικτόν
feedback	ανάδραση, επανατροφοδότηση
feeling	αίσθημα
feminist research	φεμινιστική έρευνα
fictional	φαντασιακός, φανταστικός
filter	ίθμος
flexible	εύκαμπος
flexible sampling	ευέλικτη δειγματοληψία
focus group .	ομάδα θεματικής εστίασης, ομάδα συζήτησης (ειδικού θέματος)
follow up	επαναληπτική εξέταση / παρακολούθηση
footing	έρεισμα
formal thought	τυπική λογική σκέψη
format	σχήμα, διάταξη Α. Ευκλείδη & Α. Κάντας
	μορφότυπος (όρος της πληροφορικής) (βλ. ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ, Έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας, τεύχος 43, Ιούλιος-Αύγουστος 2000)
formula	τύπος
fragile X syndrome	σύνδρομο του εύθραυστου Χ χρωμοσώματος
framing	πλαισίωση
G	
Gemeinschaft (γερμ.)	κοινότητα
Gesellschaft (γερμ.)	κοινωνία
general linear models	γενικά γραμμικά μοντέλα
general estimation equations method	μέθοδος ισοτήτων γενικευμένων εκτιμητριών
generality	γενικότητα
generalized least squares	γενικευμένα ελάχιστα τετράγωνα
generalized other	γενικευμένος άλλος
genre*	είδος / ύφος (του κειμένου)
global self-worth	σφαιρική αυτο-αξία
goal	στόχος
goodness of fit	δείκτης προσαρμογής, δείκτης καταλληλότητας
grouping	οργάνωση, ομαδοποίηση
groupment	συναγωγή (όρος εξελικτικής ψυχολογίας)
H	
habit	συνήθεια
habituation	εθισμός
hardware	υλισμικό (βλ. ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ, Έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας, τεύχος 25, Ιούλιος-Αύγουστος 1997)
heterogeneity	ανομοιογένεια

heterotypic continuity	ετεροτυπική συνέχεια
hierarchical multiple regression	ιεραρχική πολλαπλή παλινδρόμηση
homecoming depression	κατάθλιψη της επανόδου στο σπίτι
homophobia	ομοφυλοφοβία, φοβία για τους ομοφυλόφιλους
homotypic continuity	ομοτυπική συνέχεια
hygiene factor	παράγοντας υγιεινής
hypothesis testing	έλεγχος υπόθεσης

I

identification	ταύτιση
identity	ταυτότητα
image of developing self	εικόνα του αναπτυσσόμενου εαυτού
impulsive	παρορμητικός
in-service training	ενδο-επαγγελματική άσκηση
in session	ενδοσυνεδριακή
incentives for mastery	κίνητρα για μάθηση
inclusion	εγκλεισμός, ένταξη
inclusion criteria	κριτήρια συμπεριληψής
incorporation	ενσωμάτωση
independent level	ανεξάρτητο επίπεδο
inertia	1. αδράνεια
	2. μεταβλητότητα ή ιδιοτιμή του άξονα
	Πρόκειται για στατιστικό όρο κατά τον Benzecri ο οποίος εισήγαγε την ανάλυση αντιστοιχιών (correspondance analysis). Η ιδιοτιμή του άξονα, που εκφράζει το ποσοστό συμμετοχής του άξονα στην ερμηνεία του φαινομένου, αντιστοιχεί στην έννοια της "μεταβλητότητας" στην πολυμεταβλητή ανάλυση. [Θεόδωρος Χατζηπαντελής]
inferential statistics	επαγωγική στατιστική
inferred-belief task	έργο συναχθείσης πεποίθησης
inflexibility	ακαμψία, ανελαστικότητα
informants correspondance	αντιστοίχιση πληροφοριοδοτών
information processing	επεξεργασία πληροφοριών
infusion programme	πρόγραμμα έγχυσης
initiation	έναρξη
inoculation	εμβολιασμός, μπόλιασμα
insecure attachment	ανασφαλής προσκόλληση
insecure behavior	ανασφαλής συμπεριφορά
insight	ενόραση
instances of meaning	περιπτώσεις σημασίας
institutional experience	ιδρυματική εμπειρία
integration	ενσωμάτωση, ολοκλήρωση, σύνθεση
intelligence	νοημοσύνη
interactive-compensatory hypothesis	υπόθεση της αλληλεπίδρασης-αντιστάθμισης

internship	πρακτική άσκηση
interaction	αλληλεπίδραση (στατ. όρος)
interaction analysis	ανάλυση αλληλεπίδρασης
intergroup bias	διομαδική μεροληψία, διομαδική στρέβλωση
internal locus of control	εσωτερικός τόπος ή έδρα ελέγχου
internal working model	εσωτερικό μοντέλο εργασίας
interpersonal	διαπροσωπικός
interpersonal circle theory	θεωρία του διαπροσωπικού κύκλου
interrelational	συσχετιστικός (βαθύτερων σχέσεων)
intracranial self-stimulation	ενδοκρανιακός αυτοερεθισμός
intrapersonal	ενδοπροσωπικός
intrinsic activity	ενδογενής δραστηριότητα
intrinsic motivation to experience motivation	εσωτερικά (ενδογενή) κίνητρα για βίωση διεγερσης / κινήτρων
intrinsic motivation to know	εσωτερικά (ενδογενή) κίνητρα για απόκτηση γνώ- σης
introjected regulation	ενδοπροβαλλόμενη ρύθμιση
intuition	διαίσθηση
irrational thinking	παράλογη σκέψη
item	ερώτηση, στοιχείο
J	
job performance	επαγγελματική επίδοση
job satisfaction	επαγγελματική ικανοποίηση
joint attention	συνδυασμένη προσοχή
judg(e)ment	κρίση (υποκειμενική)
joined attention	από κοινού παρατήρηση
K	
kin terms	όροι συγγένειας
kinship	συγγένεια
kurtosis	κύρτωση
L	
lack of personal accomplishments	έλλειψη προσωπικών επιτευγμάτων
leadership	ηγεσία, ηγετική
learned helplessness	(εκ)μαθημένο αίσθημα αβοήθητου - απελπισίας
learner	αυτός που μαθαίνει
learning difficulties	δυσκολίες κατά τη μάθηση
learning disabilities	μαθησιακές δυσκολίες
lexical hypothesis	λεξικολογική υπόθεση
liability	αστάθεια
linguistic analysis	γλωσσική / γλωσσολογική ανάλυση
link function	συνάρτηση σύνδεσης
list	κατάλογος

loading
locus of control
logical learning
logistic regression
looking-glass self

φόρτιση
τόπος ελέγχου, έδρα ελέγχου
λογική μάθηση
λογιστική παλινδρόμηση
αντανακλώμενος εαυτός

M

maintenance
maladaptive behavior
manageability
manifestation
MANOVA
mapping
marginalization
masking effects
mature coping strategies

maximum likelihood method
meaning emphasis programme
meaningfulness
measure development research
mediate
meta-analysis
meta-analysis of comparisons
meta-analysis of relational research
metacognitive knowledge
microdialysis
mind-body dualism
miscue analysis
model
modification index
mood
motive
motivation
moralization
multiple regression analysis
multivariate
multivariate correlational methods
multivariate statistical analysis
multivariate time series analysis

συντήρηση
δυσπροσαρμοστική συμπεριφορά
δυνατότητα χειρισμού
εκδήλωση
πολυμεταβλητή ανάλυση διακύμανσης
χαρτογράφηση, αντιστοίχιση
περιθωριοποίηση
επίδραση απόκρυψης
ώριμες στρατηγικές αντιμετώπισης (αγχогόνων καταστάσεων)
μέθοδος μεγίστης πιθανοφάνειας
πρόγραμμα που δίνει έμφαση στο νόημα
ύπαρξη νοήματος
έρευνα ανάπτυξης εργαλείων αξιολόγησης
διαμεσολαβώ
μετα-ανάλυση
μετα-ανάλυση συγκρίσεων
μετα-ανάλυση ερευνών συσχέτισης
μεταγνωστική γνώση
μικροδιαπίδυση
δυσισμός πνεύματος-σώματος
ανάλυση λαθεμένης αντίληψης νύξεων ή σημάτων
πρότυπο, μοντέλο, ομοίωμα
δείκτης τροποποίησης
διάθεση
(το) κίνητρο (ειδ. όρος)
(τα) κίνητρα (γεν. όρος)
ηθικοποίηση
ανάλυση πολλαπλής παλινδρόμησης
πολυμεταβλητός
πολυμεταβλητές μέθοδοι συσχέτισης
πολυμεταβλητή στατιστική ανάλυση
πολυμεταβλητή ανάλυση χρονοσειράς

N

narrative thinking
nationhood
natural language

αφηγηματική σκέψη
εθνότητα
φυσική γλώσσα

naturalistic qualitative research
 neurofeedback
 neurophysiological process
 neurotic coping strategies

neurotransmitter
 nomothetic group design
 nonparametric parallels
 nonword repetition test
 norm
 normal
 normalized
 normative data
 now-self

oblimin rotation
 oblique rotation
 observed
 observer rating
 observing
 odds ratio
 one way analysis
 one way ANOVA
 one way design
 online
 operational definitions
 operational knowledge
 operational thinking
 organismus
 outcome
 outcome expectations
 outdirectedness
 overextension

paired samples
 paradoxical intention
 parallel analysis
 parameter

parent-child interaction

νατουραλιστική ποιοτική έρευνα
 νευροανάδραση, νευροεπανατροφοδότηση
 νευροφυσιολογική διεργασία
 νευρωτικές στρατηγικές αντιμετώπισης (αγχονόγων καταστάσεων)
 νευροδιαβιβαστής
 σχέδιο έρευνας νομοθετικής ομάδας
 μη-παραμετρικά παράλληλα
 τεστ επανάληψης ψευδολέξεων
 τυπικός βαθμός, τυπικός κανόνας
 κανονικός
 κανονικοποιημένος
 κανονιστικά δεδομένα
 εαυτός της συγκεκριμένης στιγμής

O

πλάγια περιστροφή των αξόνων
 πλάγια περιστροφή των αξόνων
 το παρατηρούμενο
 αξιολογική εκτίμηση (βαθμολογία) παρατηρητή
 το παρατηρούν
 λόγος πιθανοτήτων
 ανάλυση μονής κατεύθυνσης
 ανάλυση διακύμανσης μονής κατεύθυνσης
 σχέδιο έρευνας μονής κατεύθυνσης
 τρέχων
 λειτουργικοί ορισμοί
 λειτουργική γνώση
 λειτουργική σκέψη
 οργανισμός
 αποτέλεσμα
 προσδοκίες αποτελέσματος
 καθοδήγηση (ή κατεύθυνση) προς τα έξω
 υπεργενίκευση

P

εξισωμένα ζεύγη
 παράδοξη πρόθεση
 παράλληλη ανάλυση
 παράμετρος

Οποιαδήποτε ποσότητα που αναφέρεται σε όλον τον πληθυσμό. Για παράδειγμα, ο αριθμητικός μέσος όρος όλου του πληθυσμού είναι μια παράμετρος.

[Γρηγόρης Κιοσέογλου]

αλληλεπίδραση γονέα-παιδιού

parent training	εκπαίδευση των γονέων
parental attributions of achievement	γονεϊκές αιτιακές αποδόσεις της επίδοσης
parental involvement	γονεϊκή εμπλοκή
parents-school partnership	συνεργασία γονέων και σχολείου
part	τμήμα
participant action research	έρευνα συμμετοχικής δράσης
path analysis	ανάλυση διαδρομών
perceived competence	αντιλαμβανόμενη ικανότητα
peer-leader	αρχηγός συνομηλίκων / ομοτέχνων
peer-led intervention	παρέμβαση υλοποιούμενη από συνομηλίκους / ομοτέχνους
peer nominations	υποψηφιότητες εκ μέρους των συνομηλίκων / ομοτέχνων
peer rating	αξιολογική εκτίμηση (βαθμολογία) συντρόφων / ομοτέχνων
performance	επίδοση
periodic attractor	περιοδικός ελκυστής
perseveration	εμμονή, έμμονη επανάληψη
personal disturbance scale	κλίμακα προσωπικών διαταραχών
phenomenological research	φαινομενολογική έρευνα
phonological loop	φωνολογικό κύκλωμα, φωνολογικός βρόγχος
phonological similarity effect	επίδραση / αποτέλεσμα της φωνολογικής ομοιότητας
physical dependence	σωματική εξάρτηση
physical fitness	φυσική ευρωστία (όπως τη νιώθει το άτομο)
pilot study	δοκιμαστική μελέτη, προκαταρκτική μελέτη / έρευνα
point attractor	ελκυστής σημείου
point in time	συγκεκριμένη στιγμή στο χρόνο
population effect size	επίδραση του μεγέθους του πληθυσμού
positive possibility	θετική δυνατότητα
positive regard	θετική εκτίμηση
possible self	πιθανός / δυνατός εαυτός (σε αντιδιαστολή προς τον πραγματικό εαυτό)
postulation	αξίωμα (μαθ. όρος)
potential selfhood	δυνητικός εαυτός
power	ισχύς, εξουσία
power analysis	ισχύς της ανάλυσης

Συναφείς όροι: ισχύς στατιστικού τεστ, ισχύς στατιστικού ελέγχου [Κολύβα-Μαχαίρα, Φ., & Μπόρα-Σέντα, Ε. (1995). Στατιστική. Θεσσαλονίκη: Ζήτη.]

ανάλυση ισχύος

Ισχύς είναι η δυνατότητα που έχουμε να απορρίψουμε μια μηδενική υπόθεση όταν είναι ψευδής [βλ. σ. 41 στο: Norusis, M. J. (1993). *SPSS for Windows*.

Advanced Statistics Manual. Chicago: SPSS Inc.]. [Αριστοτέλης Κάντας]

practicum	πρακτική άσκηση
practitioner-scholar	επιστήμονας-επαγγελματίας
prediction analysis	ανάλυση προβλέψεων
prediction research	έρευνα πρόβλεψης
predictor	προγνωστικό όργανο
pre-operational thought	προλογική σκέψη, προλειτουργική σκέψη
preparatory	προπαρασκευαστικό
preschoolers	προσχολική ηλικία
pretactile interaction	προαπτική σχέση / αλληλεπίδραση
primary prevention	πρωτογενής πρόληψη
priming	απόδοση προτεραιότητας
principal components analysis	ανάλυση κύριων συνιστωσών
principal axes	κύριοι άξονες
pro-social (behavior)	θετική κοινωνική (συμπεριφορά)
problem child	προβληματικό παιδί
problem focused	εστιασμένο στο πρόβλημα
problem solving	λύση προβλημάτων
problem solving (technique)	(τεχνική) επίλυσης προβλημάτων
procedural knowledge	διαδικαστική γνώση
procedure	διαδικασία
process	διεργασία, λειτουργία
procrastination	αναβλητικότητα
prompting	παρακίνηση
psychic dependence	ψυχική εξάρτηση
psychological assistant	βοηθός ψυχολόγου
psychological associate	συνεργάτης ψυχολόγου
psychologization	ψυχολογιοποίηση
psychometric research	ψυχομετρική έρευνα
psychotherapy integration movement	κίνηση για τη σύνθεση των ψυχοθεραπευτικών μοντέλων
punctuation	επιτονισμός (όρος κλινικής ψυχολογίας)
Q	
qualitative content analysis	ποιοτική ανάλυση περιεχομένου
quantitative content analysis	ποσοτική ανάλυση περιεχομένου
quantitative experimental design	ποσοτικός πειραματικός σχεδιασμός
quantitative quasi-experimental design	ποσοτικός ημι-πειραματικός σχεδιασμός
quasi-likelihood function	ημι-πιθανοφανειακές συναρτήσεις
R	
range restriction	περιορισμός εύρους
rating	βαθμολόγηση, αξιολόγηση, αξιολογική εκτίμηση
rating scales	κλίμακες αξιολόγησης

rationale	συλλογιστική, "λογική"
rational-emotive theory	λογικο-θυμική θεωρία [Σταλίκας, Α. (υπό δημοσίευση). Παρουσίαση, έρευνα και εφαρμογές της Κλίμακας Ισχύος του Συναισθήματος στην ψυχοθεραπεία. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ] ορθολογιστική-συναισθηματική θεωρία [Στοιγιαννίδου, Α., Κιοσέογλου, Γ., & Χατζηδημητριάδου, Ε. (1999). Σχέσεις μεταξύ "ορθολογικότητας", αυτοεκτίμησης και σχολικής επίδοσης σε μαθητές/τριες ελληνικών γυμνασίων. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ, 6(1), 72-87]
reading comprehension	κατανόηση κειμένου
reality	πραγματικότητα
research	έρευνα
contextual	έρευνα του πλαισίου αναφοράς / των συμφραζομένων
descriptive	περιγραφική έρευνα
developmental	αναπτυξιακή έρευνα
textual	έρευνα κειμένου
interactional	έρευνα αλληλεπίδρασης
instructional	έρευνα διδακτικών μεθόδων
reasoning	διαλογιστική, διαλογισμός
reasoning modes	τύποι διαλογιστικής
reattribution training	επαναπροσδιοριστική εκπαίδευση/άσκηση
referent	σημείο αναφοράς
reflection	στοχασμός, αναλογισμός
register of chartered psychologists	μητρώο αναγνωρισμένων / αδειούχων ψυχολόγων (με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος)
regression	παλινδρόμηση
rehabilitation	αποκατάσταση
relational learning	μάθηση σχέσεων
relative deprivation	σχετική αποστέρηση
reliability	αξιοπιστία
repertory	απόθεμα
residency	άσκηση για ιατρική ειδικότητα
residual	στατιστικό κατάλοιπο / υπόλοιπο (στατ. όρος)
resistant behavior	ανθιστάμενη συμπεριφορά
resolving unfinished business	ολοκλήρωση μισοτελειωμένων υποθέσεων
response	αντίδραση, απάντηση
returnee	παλιννοστών
return migration	παλιννόστηση
revision	αναθεώρηση
reward	αμοιβή, ανταμοιβή
rhetorical psychology	ρητορική ψυχολογία
rigidité mentale (γαλ.)	νοητική ακαμψία
rigid	άκαμπτος

rigidity
risk prognosis
rotation

ακαμψία
πρόγνωση κινδύνου
περιστροφή

S

salient identity
sample size
schema(ta)
schematic

scientific literacy
scientist-practitioner
score
scree plot
scree test
screening test
second order cybernetics
self-concept

ευκρινής ταυτότητα
μέγεθος δείγματος
σχήμα(τα)
σχηματικός (αυτός που έχει ένα γνωστικό σχήμα για μια κατάσταση)
γνώση βασικών επιστημονικών εννοιών
επιστήμονας-επαγγελματίας
βαθμός, βαθμολογία, τιμή
διάγραμμα παραγόντων
διάγραμμα παραγόντων
σύντομη (συνοπτική) εξέταση
κυβερνητική δεύτερης τάξης
έννοια του εαυτού

Η "έννοια του εαυτού" είναι μια ψυχολογική έννοια, ανώτερου ιεραρχικά επιπέδου, που έχει επιμέρους εκφάνσεις, όπως η αυτο-αντίληψη ή αυτο-εικόνα, η αυτο-εκτίμηση, η αυτο-αποτελεσματικότητα, κ.ά. Η απόδοση του όρου "self-concept" ως "αυτοαντίληψη" είναι εσφαλμένη, διότι από τη μια ο όρος "concept" δεν αποδίδεται ως "αντίληψη" αλλά ως "έννοια" και από την άλλη δεν πρέπει να χρησιμοποιείται εναλλακτικά το μέρος με το όλο. Εκτός αυτού, η χρήση ενός όρου στα ελληνικά για δύο διαφορετικούς αγγλικούς όρους ("self-concept" και "self-perception") δημιουργεί εννοιολογικά προβλήματα (η παλαιότερη ασάφεια στη χρήση των όρων κατά τη δεκαετία του 1980 έχει ξεπεραστεί πια διεθνώς). [Αναστασία Ευκλείδη και Αριστοτέλης Κάντας]

self-conception
self-consistency
self-control
self-defining
self-efficacy
self-efficacy expectations
step by step
self-image
self-knowledge
self-management
self-perception
self-reflection

αντίληψη για τον εαυτό
αυτο-συνέπεια
αυτο-έλεγχος
αυτοπροσδιορίζω
αυτο-αποτελεσματικότητα
προσδοκίες αυτο-αποτελεσματικότητας
σταδιακή
αυτο-εικόνα
γνώση του εαυτού
αυτο-διαχείριση
αυτο-αντίληψη
αυτο-στοχασμός, αυτο-αναλογισμός

self-relevant	σχετικός με τον εαυτό
self-reports	αυτο-αναφορές
self-schema	(γνωστικό) σχήμα του εαυτού
self-serving attributional bias	αυτο-εξυηρητική μονομέρεια στις διαδικασίες αιτιακής απόδοσης
self-system	σύστημα εαυτού
separated	διαχωρισμένος
separation	διαχωρισμός, χωρισμός
sequential analysis	ανάλυση ακολουθίας
seriation	σειροθέτηση
service evaluation	αξιολόγηση υπηρεσιών
set	σύνολο
sex roles	ρόλοι των δύο φύλων
sex role conflict	σύγκρουση σεξουαλικών ρόλων
shaping	σταδιακή διαμόρφωση (συμπεριφοράς)
shock	καταπληξία, σοκ
sign language	νοηματική γλώσσα
significance criterion	επίπεδο σημαντικότητας
significant others	σημαντικοί άλλοι
singular phenomenon	ενικό φαινόμενο
situation	περίσταση, κατάσταση
skewness	ασυμμετρία, λοξότητα
sleeper effect	υπνώττουσα επίδραση
snowball effect	επίδραση / αποτέλεσμα μορφής χιονοστιβάδας
snowballing	τεχνική της χιονοστιβάδας
social activity	κοινωνική δραστηριότητα
social competence	κοινωνική ικανότητα
social desirability effect	επίδραση / αποτέλεσμα του κοινωνικά επιθυμητού
social facilitation	κοινωνική διευκόλυνση
social loafing	κοινωνική αδράνεια
social maturity	κοινωνική ωριμότητα
social perception	διαπροσωπική αντίληψη Ο όρος "κοινωνική αντίληψη" (κατά λέξη μετάφραση) συνήθως εκλαμβάνεται ως "κοινωνική μέριμνα". [Αναστασία Ευκλείδη και Αριστοτέλης Κάντας]
social relatedness	κοινωνική σχέση
social support	κοινωνική στήριξη
socio-cultural variable	κοινωνικο-πολιτισμική μεταβλητή
sociocybernetics	κοινωνιοκυβερνητική
software	λογισμικό
specialist degree	πτυχίο ειδικότητας
speech act	λεκτική πράξη
spheres of control	πεδία ελέγχου
split-half method	μέθοδος των δύο ημίσεων
splitting	διχασμός (ψυχαναλυτικός όρος)

	[βλ. Χριστοπούλου, Α. (υπό δημοσίευση). Θέματα ψυχαναλυτικής ψυχοθεραπείας με εκπαιρισθέντες. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ.]
spurt	εκτίναξη
stability	σταθερότητα
standard	τυπικός
standard multiple regression	τυπική πολλαπλή παλινδρόμηση
State Licensing Board	Πολιτειακό Συμβούλιο Χορήγησης Άδειας Ασκήσεως Επαγγέλματος
statistic, the	το στατιστικό Οποιαδήποτε ποσότητα που υπολογίζεται με βάση τα δεδομένα ενός δείγματος. Για παράδειγμα, ο αριθμητικός μέσος όρος ενός δείγματος είναι ένα στατιστικό. [Γρηγόρης Κιοσέογλου]
statistical power	στατιστική ισχύς
statistical test	στατιστική δοκιμασία
status	κοινωνική θέση, κύρος
step by step	βήμα προς βήμα
stepwise	βήμα προς βήμα
stepwise multiple regression analysis	κατά βήμα πολλαπλή ανάλυση παλινδρόμησης
stereotype	στερεότυπο
stimulus	ερέθισμα
strain	εκλυόμενη αντίδραση στο στρες
strange attractor	παράξενος ελκυστής
strength	δύναμη, δυνατότητα (με την έννοια του τι μπορεί να αποδώσει κάποιος ικανοποιητικά σε έναν τομέα δραστηριότητας)
stress	στρες, πίεση
structuralism	δομισμός
structured	δομημένος
structure of social representation	δομή της κοινωνικής αναπαράστασης
subject position	θέση υποκειμένου
subjectification	υποκειμενικοποίηση
subjective position	υποκειμενική θέση
surgency	ορμητικότητα, δυναμισμός
survey	δημοσκοπήση
symbolic interaction	συμβολική αλληλεπίδραση
systematic analysis	συστηματική ανάλυση
	T
target group	ομάδα στόχος
task at hand	συγκεκριμένο πρόβλημα
teaching for thinking	διδασκαλία για σκέψη
test	δοκιμασία, εξέταση, τεστ
test anxiety	άγχος εξετάσεων

test-retest reliability	αξιοπιστία με τη μέθοδο εξέτασης-επανεξέτασης,
test statistic	αξιοπιστία διπλής χορήγησης στατιστικό δοκιμασίας Αναφέρεται στην ποσότητα που υπολογίζεται με βάση τα δειγματικά δεδομένα και χρησιμεύει στον έλεγχο της μηδενικής υπόθεσης της στατιστικής δοκιμασίας. [Γρηγόρης Κιοσέογλου]
text	κείμενο
theory of mind	θεωρία του νου
tic	μυοσπασμός
time sampling	χρονική δειγματοληψία
timing	κατάλληλη χρονική στιγμή
thought content	περιεχόμενο των σκέψεων
to be primed	αυτό στο οποίο δίνεται προτεραιότητα
top-down approach	προσέγγιση εκ των άνω προς τα κάτω
trait	γνώρισμα, χαρακτηριστικό προσωπικότητας
trait anxiety	το άγχος ως χαρακτηριστικό προσωπικότητας
transfer	μεταβίβαση
transference	μεταβίβαση
threshold	κατώφλι, ουδός
triangulation method	μέθοδος τριγωνοποίησης, τριγωνισμός
triggering	πυροδότηση
troubled family	διαταραγμένη οικογένεια
two-flow process	δισδιάστατη διαδικασία, διαδικασία διπλής ροής
two-way ANOVA	ανάλυση διακύμανσης διπλής κατεύθυνσης
typicality	τυπικότητα
	U
unattended speech/music	ακουστικά ερεθίσματα που το άτομο δεν προσέχει
univariate	μονομεταβλητός
univariate F tests	μονομεταβλητές αναλύσεις
up regulation	αυξορρύθμιση, ρύθμιση προς τα άνω
	V
valence	σθένος
validity	εγκυρότητα
validity generalization	γενίκευση εγκυρότητας
variance	διακύμανση
variation	διαφοροποίηση
varimax rotation	ορθογώνια περιστροφή των αξόνων
victim	θύμα
victimisation	θυματοποίηση
vision	εικόνα, όραμα
visually impaired child	παιδί με οπτική ανεπάρκεια
vocabulary spurt	λεξιλογική εκτίναξη

vulnerability

ευαλωτότητα

ways of coping

weighted least squares method

whole language approach

withdrawal syndrome

within subject

working memory

working self-concept

worried well

W

τρόποι αντιμετώπισης (αγχогόνων καταστάσεων)

μέθοδος σταθμισμένων ελαχίστων τετραγώνων

ολική προσέγγιση της γλώσσας

σύνδρομο στέρησης

ενδοϋποκειμενικό, εντός υποκειμένων (στατιστικός όρος)

εργαζόμενη μνήμη

εργαζόμενη έννοια του εαυτού (κατά το working memory)

διαμαρτυρόμενοι υγιείς